
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Vuggestuen Labyrinten 2023

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Ud fra vores årshjul har vi arbejdet med læreplanstemaerne i aldersopdelte grupper, vores evaluering af temaarbejdet viser at det ikke er optimalt at arbejde i større aldersopdelte grupper.

Vi har særlig haft fokus på børnenes selvhjulpenhed og det sproglige miljø i rutinesituationerne.

Vi planlægger vores pædagogiske aktiviteter i små læringsgrupper og legemiljøer, ud fra data fra sprograppen og relationscirklen.

Vi har fokus på læreplanstemaerne i vores daglige pædagogiske praksis. Dette synliggøres i et ugeskema som symboliserer hvert læreplanstema med forskellig farvekode.

Vi er blevet mere opmærksomme på egen rolle ift. Det relationelle, barn - voksen, barn – barn, samt at guide og skabe rum til voksen initierede og børne initierede legerelationer.

Vi har haft en dialog om vores børnesyn på et personalemøde,- og denne dialog vil vi genbesøge.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang

Vi har arbejdet med skema til handling, hvor vi løbende har evalueret de forskellige temaer vi har arbejdet med. Evalueringerne har foregået på personalemøder, enkelte stuemøder og fredagsmøder.

Vi har struktureret vores hverdag med faste rammer for stuemøder, hvor vi har en fast dagsorden med relationscirkel og sprogtrappe, så vi på den måde sikrer at alle børn, også børn i udsatte positioner, bliver understøttet i deres leg, trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Et af de faste punkter på dagsordenen er kollegial feedback, hvor der i trygge rammer kan gives feedback på refleksioner over hinandens pædagogiske praksis.

Ved behov udarbejder vi individuelle handleplaner som løbende bliver evalueret og justeret på stuemøder.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har haft procespædagogisk indsats, med henblik på små læringsmiljøer på legepladsen, samt børneperspektiver, leg og læring.

Vi har haft oplæg med børne ergoterapeut Connie Nissen, da vi har haft øget fokus på motorik og børns udvikling.

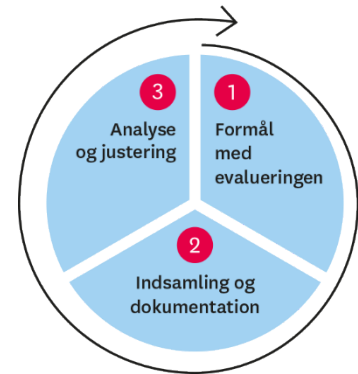
Sprogkonsulenten Charlotte Falcke har hjulpet os med at implementere sprogtrappen i vores daglige pædagogiske praksis.

I forbindelse med vores devalueringer af vores skema til handling, har vi løbende justeret i vores tiltag ud fra observationer, foretaget af både teamleder og personale, samt procespædagog.

Vi har udarbejdet fælles skema til handling på rutinesituationerne, måltid og garderobe, derudover har hver læringsgruppe fået udarbejdet et skema til handling ud fra data fra sprogtrappen.

For at synliggøre hvordan vi inkluderer læreplanstemaerne i vores daglige pædagogiske praksis, har vi udarbejdet et ugeskema, hvor vi dagen igennem dokumenterer, ved hjælp af farvekoder, hvilke læreplanstemaer vi berører.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi har haft fokus på legemiljøer på legepladsen, fordi vi oplevede at de voksne ikke var opmærksomme på at skabe små læringsmiljøer, dette blev vi gjort opmærksomme på da der ved tilsyn blev observeret at enkelte børn ikke indgik i legefællesskaber.

Vi har haft fokus på at alle børn skal indgå i relationer, vi har struktureret fordelingen af voksenroller på legepladsen, så alle børn er i et læringsmiljø eller en legegruppe.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har haft løbende dialog og rammesat organiseringen af legemiljøer på legepladsen, og organisering generelt.

Vi har haft procespædagogisk indsats, som har observeret vores tiltag samt personalets roller på legepladsen. Nedenfor eksempler på læringsmiljøer hele dagen.

Eksempel fra legeplads: "En voksen udvider legen i sandkassen, bager du kage eller laver du spaghetti eller måske gulerodssalat, måske frikadeller. Jeg må lige mærke om det er varmt, ligesom når vi får grød eller suppe, så skal vi også puste, så vi ikke brænder os. Er det stærkt, så er jeg ikke sikker på, om jeg kan lide det".

Eksempel fra legepladsen: "Der bliver brugt mange ord i sandkassen, benævner og udvider sproget "jeg passer på gravkoen, mens du henter traktoren, så kan vi putte sand i vognen". "Ladet kan tippe, så sandet kan komme ud igen". "Sandet kan læsses af, du kører hen til den store lastbil".

Eksempel: Et barn har hentet madvognen, giver kop og tallerken til alle børn, voksen guider undervejs at nu skal xx have en dyb tallerken og en kop. Den voksne sætter skåle, kander mm på bordet, italesætter undervejs at nu sætter jeg skålen med grød på bordet, nu sætter jeg den lille kande, nu får xx en ske osv".

Eksempel: Snak om hvordan blåbær ser ud, den dybe tallerken og din ske skal hen på rullebordet. Ord på handlinger, jeg tager lige hagesmækken af dig, jeg skubber din stol ind, vi var på plejehjemmet og synge, og så vinkede vi til de ældre, og så gik vi hjem til vuggestuen igen, vi var blevet sultne".

Vi kan se progression på de individuelle data fra sprogtrappen.

Vi har haft dialoger omkring vores fælles børnesyn og børneperspektiv, hvilket har givet øget fokus på egen rolle i den daglige pædagogiske praksis.

Eksempel: "En dreng, der kravler på fliserne protesterer med lyde, da en voksen bevæger sig væk fra ham, hun kommer tilbage, for at finde ud af, hvad han reagerer på, siger til ham, da hun går væk igen, at hun kommer tilbage, taler roligt med ham, mens hun henter en gåbil i skuret til ham.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi blev gjort opmærksomme på at vi på legepladsen havde tendens til at forblive i større legegrupper, hvor ikke alle børn var inkluderet i legefællesskabet. Vi blev også gjort opmærksomme på at enkelte børn søgte væk fra børnefællesskabet.

Her så vi en uoverensstemmelse i hvad vi tænkte om vores praksis, og den aktuelle praksis.

Vi lærte vigtigheden af at have øget fokus på det enkelte barn, så alle børn bliver understøttet og inkluderet i læringsmiljøer og legefællesskaber.

Eksempel: Pige med gips på underkroppen inkluderes i leg i sandkasse, andre børn inviteres med i legen".

Eksempel: Indkøring af 2 nye små, de er på madrassen med en voksen, en lidt større dreng er inde, venter på der bliver mere ro i garderoben, så han kan komme med ud. Den voksne kigger i bøger med børnene, sætter ord på, hunden har bløde ører, humlebien har gule ben mm. Den lidt større dreng inviteres til at kigge med i bogen".

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Vi har justeret os i vores organisering af personale på legepladsen. Vi har øget fokus på små legefællesskaber og guidning til børn i udsatte positioner.

Vi har skemalagt og struktureret vores pædagogiske praksis gennem hele dagen, vi har italesat egen rolle og betydningen af det at være rollemodel.

Vi har rammesat kollegial feedback, hvor tryghed er en vigtig faktor for at være nysgerrige på hinandens pædagogiske praksis.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi er en del af et område, med en områdebestyrelse. Det har gjort det vanskeligt at inddrage forældrebestyrelsen i evalueringen af vores pædagogiske læreplan.

Forældrene i Labyrinten bliver løbende orienteret om vores daglige pædagogiske praksis via Aula og månedsplaner for hver gruppe.

I Område Midt har der frem til 1. august 2023 være områdebestyrelse bestående af forældrerepræsentanter fra de enkelte dagtilbud.

I områdebestyrelsen har der været løbende dialog om arbejdet med den pædagogiske læreplan både overordnet og i de enkelte dagtilbud.

Derudover har de pædagogiske afdelingsledere i varierende grad været i dialog med den lokale forældrerepræsentant i forhold til lokale ændringer og justeringer i praksis, da lokale justeringer ikke har været relevante at tage i plenum i bestyrelsen.

Pr. 1. august 2023 vil der være lokale bestyrelser i alle dagtilbud. Fra denne dato vil pædagogisk afdelingsleder i højere grad inddrage forældrebestyrelsen i det løbende evalueringsarbejde.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil fortsat have fokus på de små læringsgrupper. Vi vil fortsat have fokus på selvhjulpenhed og det sproglige miljø i garderoben og i måltidssituationen.

Fremadrettet ønsker vi at udarbejde skema til handling i rutinesituationer gennem hele dagen, så vi kan løfte den pædagogiske indsats og få et skærpet blik for om vi gør det vi skriver vi gør.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har haft stor succes med vores evalueringskultur, efter at vi har organiseret, struktureret og rammesat evaluering på fredagsmøder, stuemøder og personalemøder, har vi fået et øget fokus på vores pædagogiske praksis.

Vi ønsker fortsat at optimere og udvikle på evalueringskulturen i Labyrinten.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har fået øje på at der er justeringer som vi vil arbejde med fremadrettet, og indføre i vores pædagogiske læreplan.

Vi vil dykke ned der hvor der har været progression og hvor der skal justeres, samt arbejde videre med de gode tiltag.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på [EMU](#)

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på [EMU for dagtilbud](#)

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC